

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/12/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812207725
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8812207725.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o., Údernícka 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Údernícka 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: Z. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. E., Z. XXX/XX, o zaplatenie 1 327,64 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Varanov nad Topľou zo dňa 24. 10. 2012 č. k. 11C 97/2012-57, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Náhradu trov odvolacieho konania žalovanému n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

V dôvodoch tohto rozsudku súd prvého stupňa uviedol, že žalobca sa domáhal proti žalovanému zaplatenia 1 327,64 Eur s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 663,26 Eur od 15. 02. 2011 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej dňa 14. 02. 2011 medzi postupcom Všeobecná úverová banka, a.s., a žalobcom, postupca postúpil na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Postupca a žalovaný uzatvorili 19. 03. 2005 zmluvu k úverovému účtu, ktorej súčasťou boli obchodné podmienky VÚB, a.s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom v znení ich dodatkov. Na základe zmluvy postupca poskytol žalovanému kreditnú platobnú kartu, prostredníctvom ktorej žalovaný vykonával bezhotovostné a hotovostné platobné operácie na ťarchu kartového účtu. Postupca poskytol žalovanému úver, ktorý bolo možné čerpať kreditnou platobnou kartou, a to do výšky poskytnutého úverového limitu. Podmienky čerpania úveru, účel úveru, spôsob, výška a termíny splácania úveru, zabezpečenia úveru, podmienky pri nesplnení a ďalšie náležitosti boli upravené v zmluve a vo všeobecných podmienkach. Vzhľadom na to, že žalovaný neuhradil splátky úveru riadne a včas, žalobca ho vyzval na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predstavovala sumu 1 327,64 Eur a pozostávala z istiny vo výške 663,23 Eur, riadneho úroku vo výške 389,83 Eur, úroku z omeškania vo výške 241,85 Eur a ostatného príslušenstva a poplatkov v sume 32,70 Eur v súlade s výpisom z účtovných kníh peňažného ústavu, ktorým postupca deklaruje, že údaje, výška a špecifikácia jednotlivých pohľadávok sú generované bankovým systémom a predstavujú aktuálny záväzok toho ktorého dlžníka ku dňu postúpenia pohľadávok. Za rozhodujúci dátum pre určenie základnej úrokovej sadzby NBS Slovenska považoval deň 15. 02. 2011, t.j. deň nasledujúci po dni „dátum výpovede“, ako je to uvedené vo výpise z účtovných kníh. Žalovaný v priebehu konania vzniesol námietku premlčania uplatnenej pohľadávky, a preto sa súd prednostne zaoberal vznesenou

námietkou premlčania. Žalobca si svoj nárok v konaní uplatňuje z titulu, že so žalovaným uzatvoril dohodu o splátkovom kalendári a uznaní dlhu, a že žalovaný v dohode prehlásil, že má vedomosť o premlčaní dlhu a o jeho následkoch.

Ďalej v napadnutom rozsudku súd skonštatoval, že mal za preukázanú existenciu zmluvy, pričom právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným sa spravuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka a podľa právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru, a to napriek tomu, že žalobca uviedol v žalobe, že zmluva obsahuje všetky znaky a náležitosti zmluvy o úvere podľa § 497 a § 507 Obchodného zákonníka. Súd sa súčasne zaoberal s uplatnenou námietkou premlčania žalovanej pohľadávky a v tejto súvislosti citoval ust. § 39, § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1, 4, § 100, § 101, § 111, § 524 ods. 1, 2 a § 558 Občianskeho zákonníka. Uzavrel, že vykonaným dokazovaním zistil, že uplatnená pohľadávka bola splatná dňa 31. 01. 2008 (č. I. 31 spisu). Táto skutočnosť nebola medzi účastníkmi sporná. Žalobca podal žalobu na súde dňa 30. 07. 2012, teda po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 27. 07. 2011 považoval súd za právne neúčinné. V konaní nebolo preukázané, žeby žalovaný vedel o premlčaní pohľadávky tak, ako to vyžaduje ust. § 558 Občianskeho zákonníka. Uznanie záväzku žalovaným bolo vykonané na predtlačí žalobcu a listina bola označená ako dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku. Takéto označenie môže u bežného občana - spotrebiteľa s minimálnym právnym vedomím za určitých okolností (keď je zo strany veriteľa, resp. jeho právneho nástupcu, či už písomne alebo ústne, telefonicky, či iným spôsobom upozorňovaný, keď nie až zastrešovaný možným súdnym konaním a následnou exekúciou), priviesť k rozhodnutiu uzavrieť dohodu o splátkovom kalendári v snahe zabrániť postihu a urovnať svoje záväzky voči druhej strane. V ďalšom si však spotrebiteľ často ani neuvedomuje, aké prehlásenia podpísal, prípadne, k akým ďalším povinnostiam alebo sankciám sa zaviazal, navyše, keď samotná dohoda je vypísaná vo všetkých bodoch zástupcom druhej strany. Súd poukázal na to, že samotné uznanie záväzku sa v predmetnej dohode nachádza v bode 2, ale prehlásenie o vedomosti a premlčaní dlhu a jeho následkoch sa nachádza v bode 3 označenom ako forma splatenia záväzku, a to až v poslednej vete. Vzhľadom aj na výpoveď žalovaného o tom, že predmetnú dohodu iba podpísal bez umožnenia si ju prečítať, nemal vedomosť o tom, že uznáva premlčanú pohľadávku, neboli mu známe ani následky takéhoto jeho kroku, súd dospel k záveru, že prehlásenie žalovaného o vedomosti premlčania dlhu a jeho následkoch tak, ako bolo vykonané v dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 27. 07. 2011 je neúčinné. Vzhľadom na výpoveď žalovaného o tom, že dohodu o uznaní dlhu iba podpísal bez umožnenia si prečítať celý text dohody, pričom nemal ani vedomosť o tom, že uznáva premlčanú pohľadávku a neboli mu známe ani následky takéhoto jeho kroku, súd dospel k záveru, že prehlásenie žalovaného o vedomosti premlčania dlhu a jeho následkoch tak, ako bolo vykonané v dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 27. 07. 2011 nezakladá právny následok uznania premlčaného dlhu tak, ako to vyžaduje ust. § 558 Občianskeho zákonníka. Uznať možno aj premlčaný dlh, ale uznávací prejav dlžníka bude mať právne účinky len vtedy, ak dlžník vedel, že dlh je premlčaný, čo v danom prípade žalobca nepreukázal. Aj zo samotnej výpovede žalovaného vyplynulo, že tento pri podpísaní dohody nemal vedomosť o premlčaní uplatnenej pohľadávky. Nakoľko žalovaný vzniesol v konaní námietku premlčania a súd ju považoval za odôvodnenú, žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.. Keďže úspešný žalovaný si neuplatnil náhradu trov konania, ani nežiadal priznať ich náhradu, súd vyslovil, že žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že dňa 27. 07. 2011 žalovaný podpísal dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, prostredníctvom ktorej žalovaný uznal svoj záväzok voči žalobcovi vzniknutý zo zmluvy o vydaní kreditnej platobnej karty uzavretej so Všeobecnou úverovou bankou, a. s. vo výške 663,26 Eur s prísl., čo do dôvodu a výšky a zaviazal sa splatiť svoj záväzok. Predmetná dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka. Má písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prisľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Zároveň žalovaný potvrdil vedomosť o premlčaní dlhu a následkoch s tým spojených. V tejto súvislosti žalobca poukazuje na čl. 3 bod 3.4 dohody, v ktorej je jednoznačne, zrozumiteľne a jasne uvedené, že dlžník vyhlasuje, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Žalobca ďalej poukázal na skutočnosť, že súd sa v konaní v podstate len stotožnil

s vyjadrením žalovaného, že o premlčaní dlhu nemal vedomosť napriek tomu, že žalobca v konaní predložil relevantný jednoznačný dôkaz, že žalovaný uznal svoj záväzok aj s tým, že bol uzrozumený na premlčanie záväzku voči žalobcovi. Žalovaný si bol vedomý svojho záväzku, preto záväzok uznal, pričom už len so samotného nadpisu je zrejmé, že ide aj o uznanie dlhu. Funkciou premlčania je uľahčiť obranu povinného subjektu proti právam, ktoré trvali dlho, a preto často možno predpokladať, že už zanikli. Uplynutím premlčacej doby sa oslabuje súdna vymáhateľnosť premlčaného práva, avšak veriteľovi premlčané právo zostáva naďalej zachované rovnako, ako nezaniká záväzok dlžníka voči veriteľovi. Tým, že žalovaný podpísal dohodu, prejavil svoju vôľu záväzok splniť, čo je zároveň v jeho záujme, pretože po jeho splatení nebude figurovať v databázach neplatičov, čím sa môže v budúcnosti zlepšiť jeho postavenie pri žiadosti o úver. Obsah dohody nie je tak rozsiahly, aby sa s ním žalovaný nemal možnosť oboznámiť a okrem toho žalovaný dohodu podpisoval vo svojom bydlisku, teda mal možnosť si dohodu v pokoji prečítať a v prípade, ak mal záujem uzatvoriť dohodu s takýmto obsahom, vysloviť svoj súhlas svojím podpisom, resp. odmietnuť ju a nepodpísať ak s jej obsahom nesúhlasil. Nemožno preto spochybníť, že ide o prejav slobodnej vôle žalovaného, ktorý si je vedomý svojho záväzku uzavrieť so žalobcom predmetnú dohodu a svoj záväzok postupne splatiť. Žalobca zdôraznil, že žalovaný potom, čo sa oboznámil s obsahom dohody svojím podpisom svoj existujúci záväzok uznal a vyjadril svoju vedomosť s premlčaním pohľadávky. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, žalobe vyhovel, alternatívne žiadal rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd podľa § 212 ods. 2 O: s. p. prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha jej preskúmania a dospel k záveru, že jeho odvolanie nie je dôvodné.

Podľa §558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Takéto uznanie zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania iba vtedy, ak dlžník ktorý dlh uznal vedel o jeho premlčaní. Ak dlžník nevedel o premlčaní, či už pre omyl skutkový alebo pre omyl právny, nemá jeho uznanie uvedené právne účinky. Aj uznanie premlčaného dlhu zakladá len vyvrátenú domnienku. Dlžník sa i tu môže brániť námietkou, že dlh nevznikol alebo, že v čase uznania neexistoval. Nemôže sa však brániť s námietkou premlčania.

Ak súd prvého stupňa zamietol návrh žalobcu, jeho rozhodnutie je vecne správne z toho hľadiska, že žalobca vzhľadom na nesplnenie hmotnoprávných podmienok ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka nepreukázal, že v čase uznania dlh ešte trval. Znamená, že na žalobcovi bola povinnosť preukázať, že v čase uznania dlhu tento existoval. Z obsahu spisu však nevyplýva, žeby túto okolnosť bol žalobca preukázal. Žalobca sa len odvolával na existenciu dohody o uznaní dlhu, avšak jeho existenciu v čase uznania nijako nepreukázal, pričom bolo jeho povinnosťou tento dlh preukazovať, pretože ak žalovaný nevedel o premlčaní nemá jeho uznanie za následok ten účinok, ktorý uznanie dlhu predpokladá (prvá veta ust. § 558 Občianskeho zákonníka).

Odvolací súd však považuje za potrebné zdôrazniť ešte jednu okolnosť, na ktorú poukazuje súd prvého stupňa v súvislosti s ochranou spotrebiteľa a to v tom zmysle, že právny vzťah, ktorý existuje medzi žalobcom a žalovaným je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, a teda na tento právny vzťah je treba aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, a teda aj na právny úkon uznania dlhu. Je treba súhlasiť, že v danom prípade pri uzatváraní dohody o splátkovom kalendári a uznaní dlhu došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti, a ktorá podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku, alebo službe, ku ktorému sa dostane, alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Odbornú starostlivosť i podstatné narušenie ekonomického správania spotrebiteľa definoval súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí a treba súhlasiť i s tým, že v danom prípade pri uzatvorení dohody o uznaní záväzku došlo k nekalej obchodnej praktike, pretože obidve tieto znaky nekalosti boli naplnené. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu nasvedčuje

tomu, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Z toho hľadiska je preto správny právny záver o tom, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je neplatná, a preto bola dôvodne uplatnená námietka premlčacej doby.

Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 219 O. s. p. rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny, vrátane výroku o trovách konania, potvrdil.

V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, ktorý nežiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania, ani žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania mu nevznikli, a preto odvolací súd s poukazom na ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.